

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA PROGNOZES

Tūrisma un skaistumkopšanas nozarē

Normunds Ozols

Ekonomikas ministrijas

Analītikas dienests

normunds.ozols@em.gov.lv

2020.gada 15.septembris

Ekonomikas ministrija

AKTUĀLĀS DARBA TIRGUS TENDENCES

EKONOMIKAS IZAUGSME

-8,9%

2020. gada 2. ceturksnī

NODARBINĀTO SKAITS

-1,5%

2020. gada 2. ceturksnī

REĢISTRĒTAIS BEZDARBS

8,3%

2020. gada augusta beigās

REĢISTRĒTO VAKANČU SKAITS

19 tūkst.

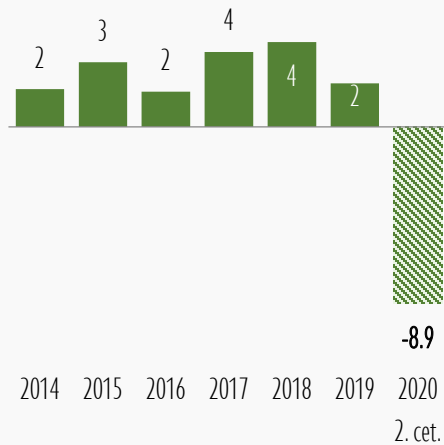
2020. gada augusta beigās

DARBA ALGA

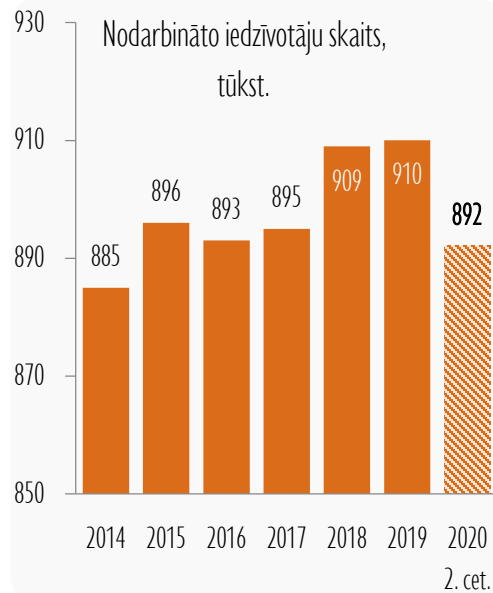
+5,6%

2020. gada jūnijā

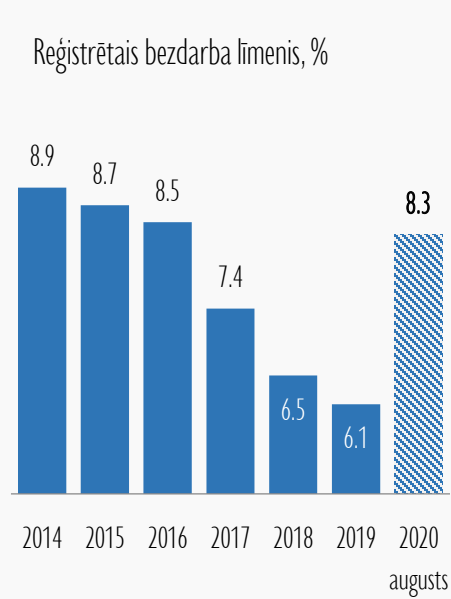
IKP, procentos

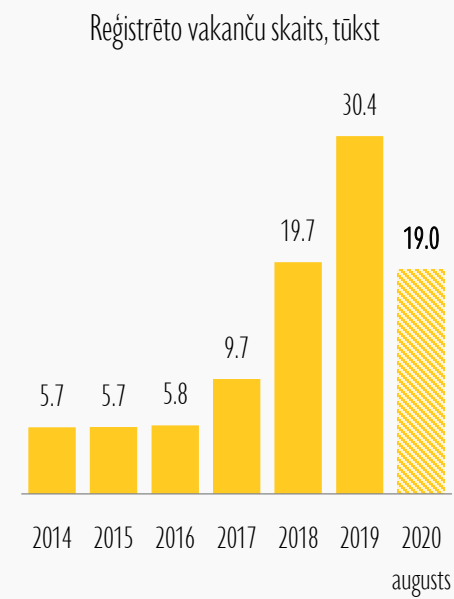
Nodarbināto iedzīvotāju skaits, tūkst.

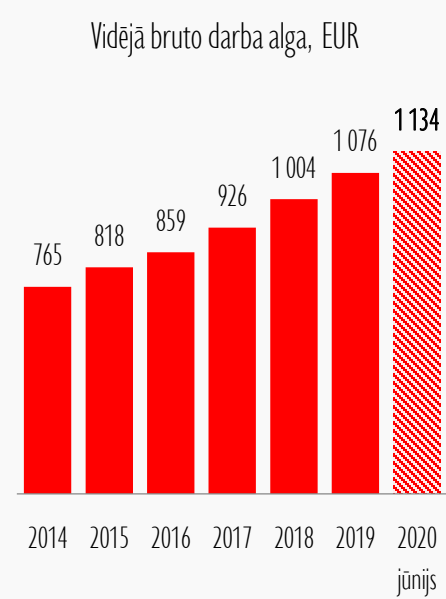
Reģistrētais bezdarba līmenis, %

Reģistrēto vakanču skaits, tūkst.

Vidēja bruto darba alga, EUR

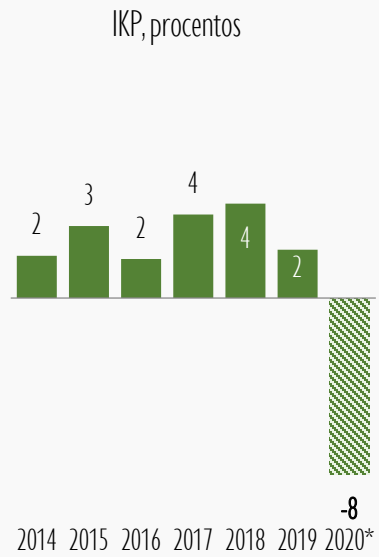

Ekonomikas ministrija

PROGNOŽU PIENĒMUMI PAR COVID-19 PANDĒMIJAS IETEKMI UZ DARBA TIRGU

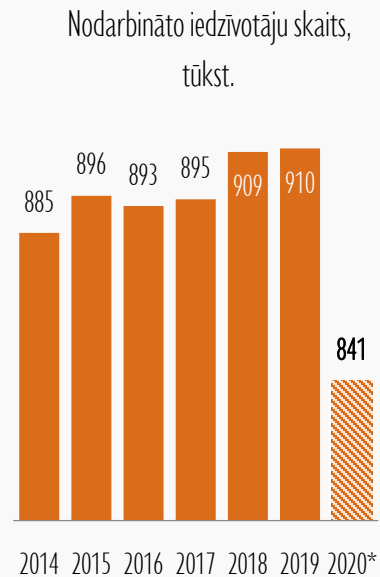
EKONOMIKAS
IZAUGSME

↓ -8%

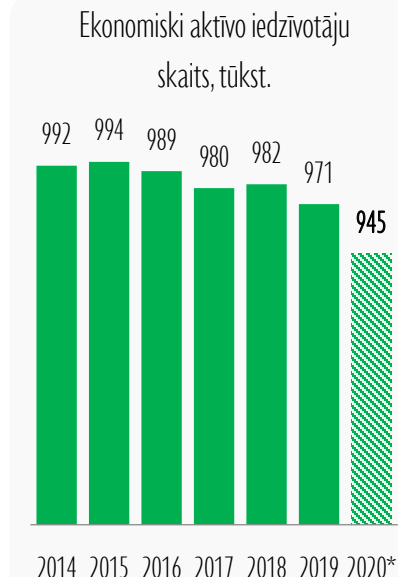
NODARBINĀTO
SKAITS

↓ -7,5%

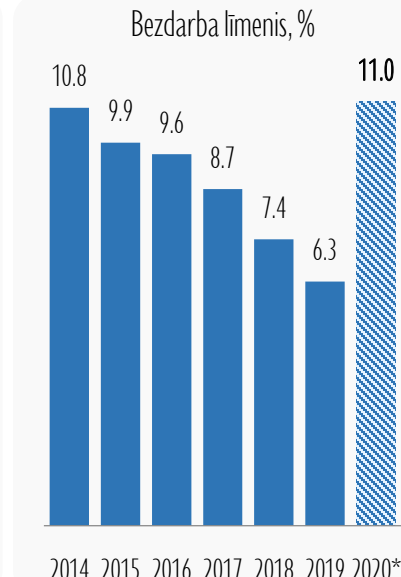
EKONOMISKI AKTĪVO
IEDZĪVOTĀJU SKAITS

↓ -2,7%

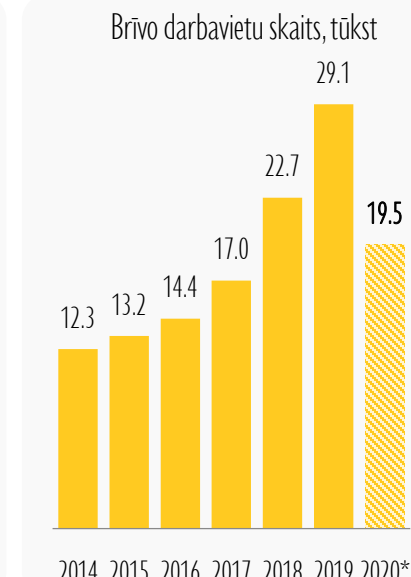
BEZDARBS

↑ 11%

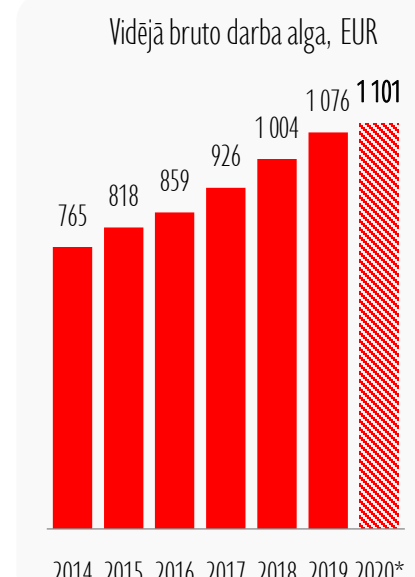
VAKANČU SKAITS

↓ 19,5 tūkst.

DARBA ALGA

↑ +2,3%

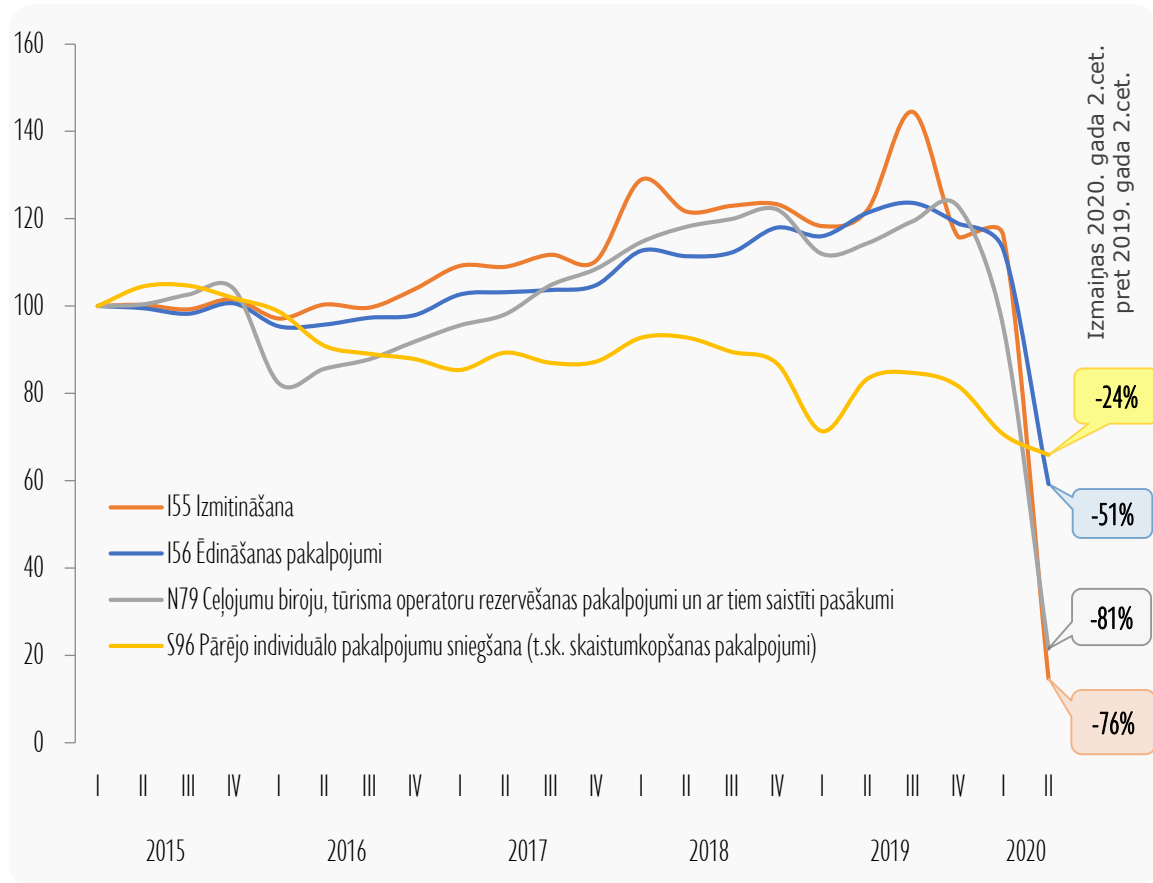

Ekonomikas ministrija

TŪRISMA UN SKAISTUMKOPŠANAS NOZARU ATTĪSTĪBA (Covid-19 pandēmijas ietekme)

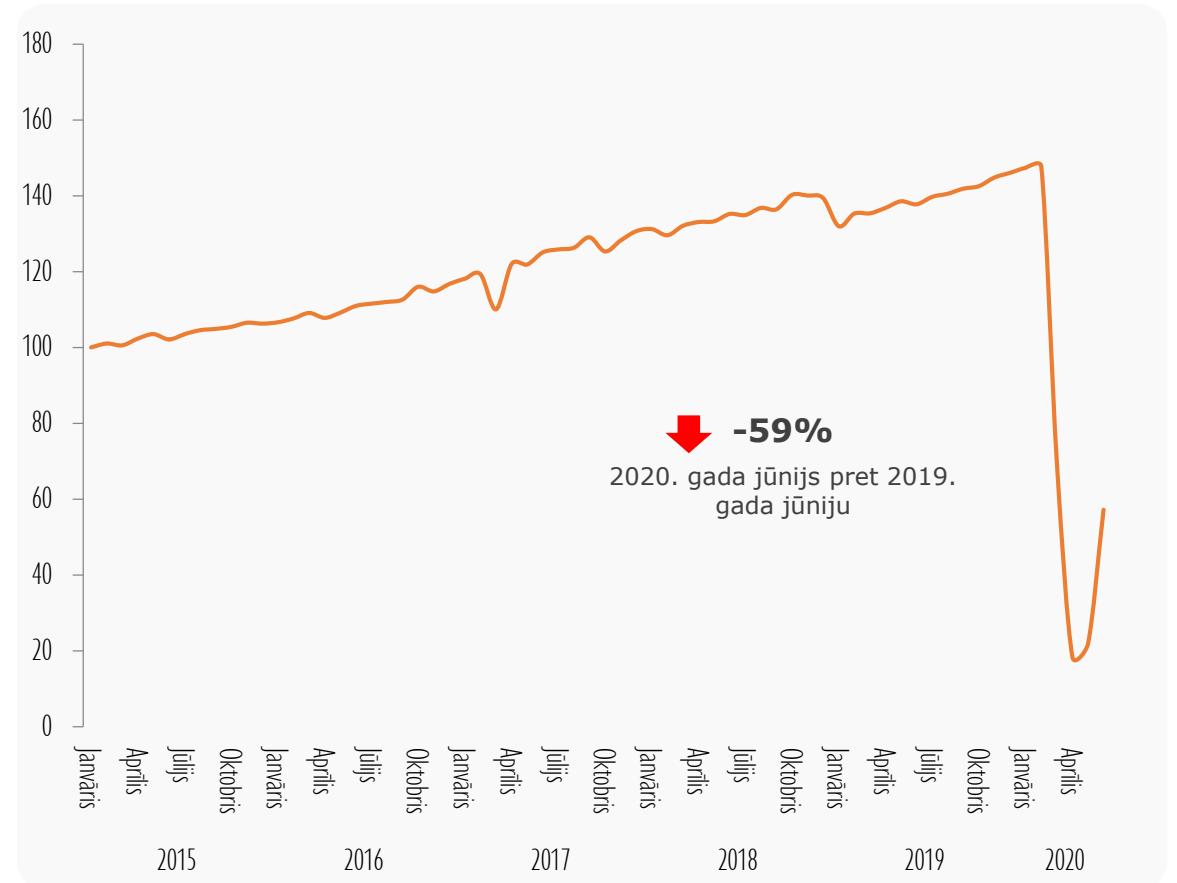
Tūrisma un individuālo pakalpojuma nozaru neto apgrozījums

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

Viesnīcās un citās tūristu mītnēs pavadītās nakts pa mēnešiem

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada janvāris=100

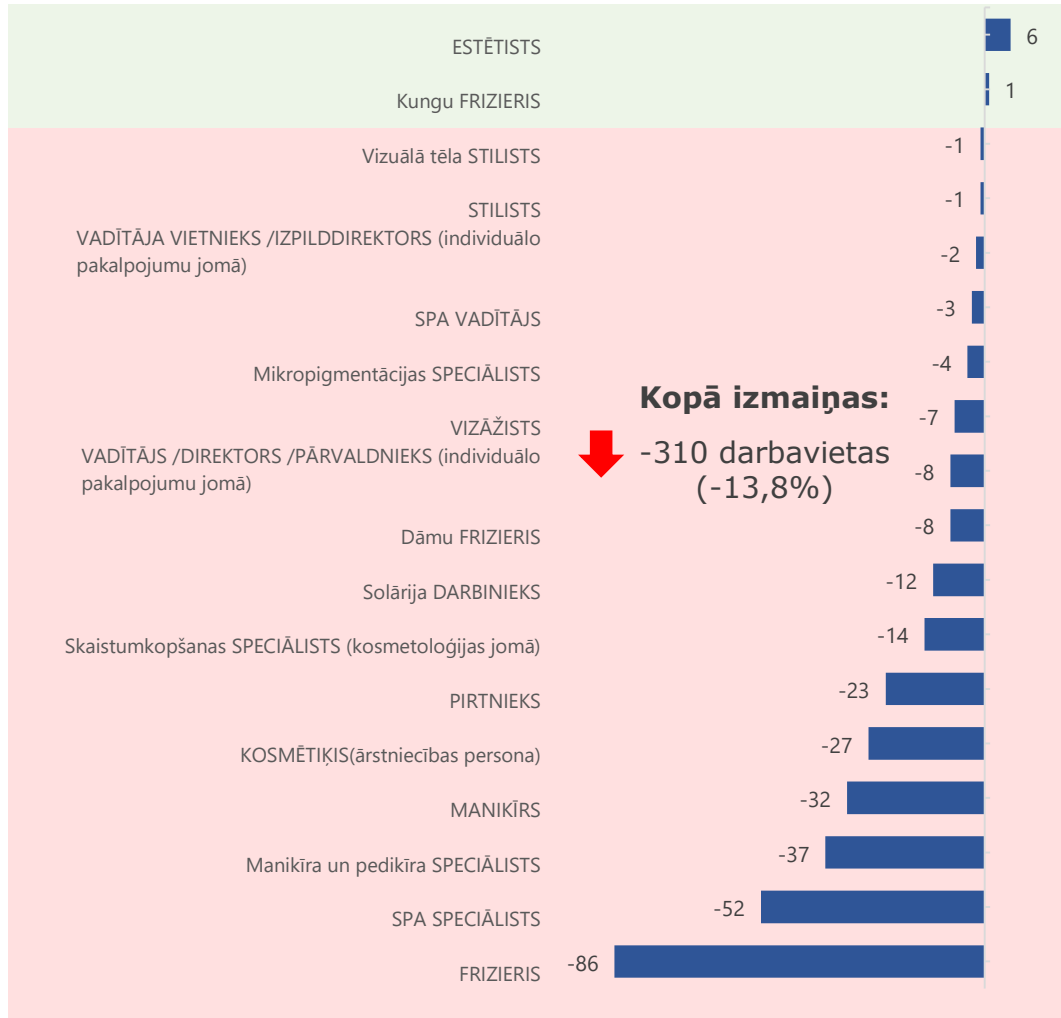

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS TŪRISMA UN SKAISTUMKOPŠANAS NOZARU PROFESIJĀS (Covid-19 pandēmijas ietekme)

Ekonomikas ministrija

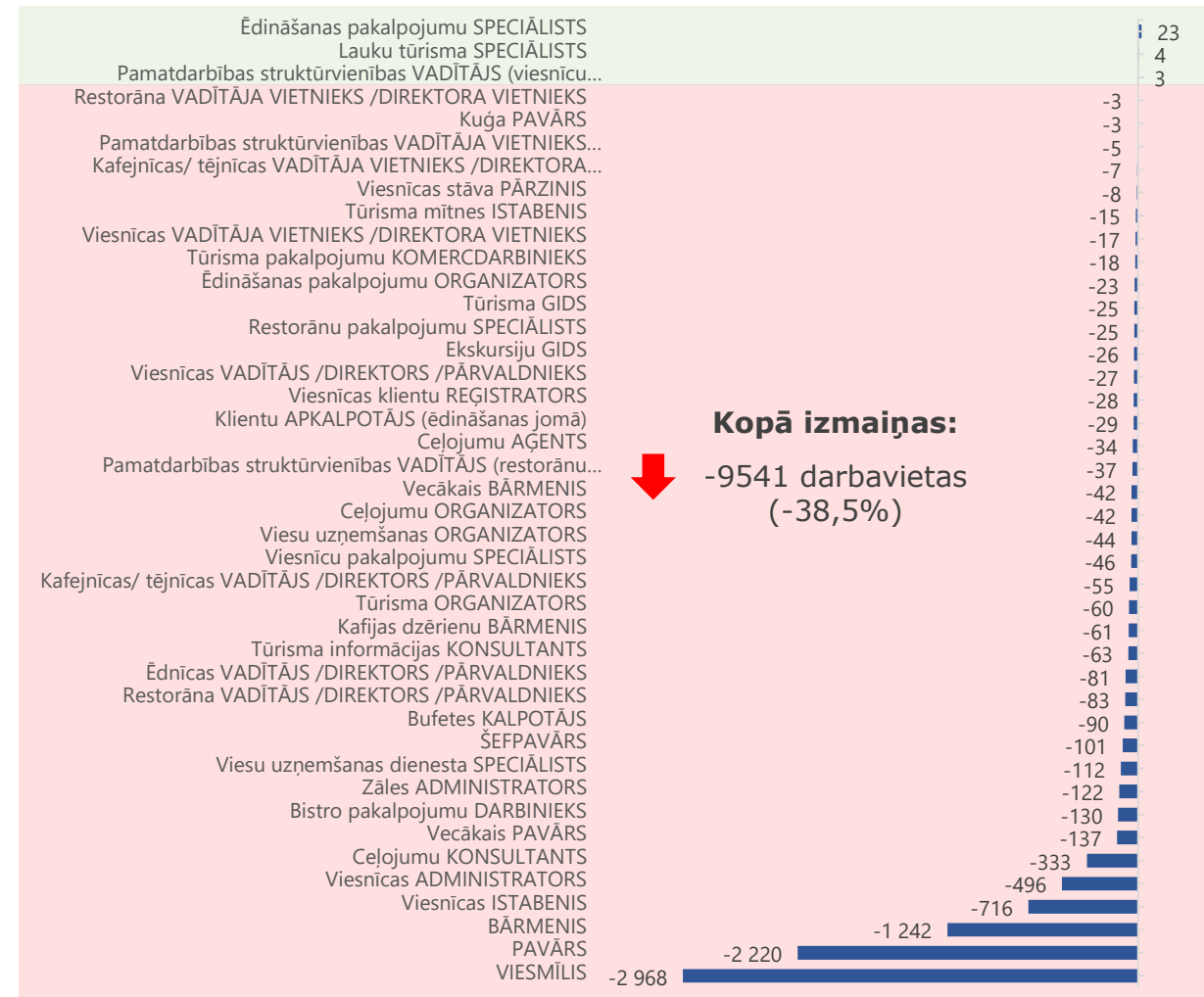
Darbavietu skaita izmaiņas skaistumkopšanas nozares profesijās

2020. gada jūnijā, salīdzinot ar 2019. gada jūniju

Darbavietu skaita izmaiņas tūrismā, izmitināšanas un ēdināšanas nozares profesijās

2020. gada jūnijs pret 2019. gada jūniju

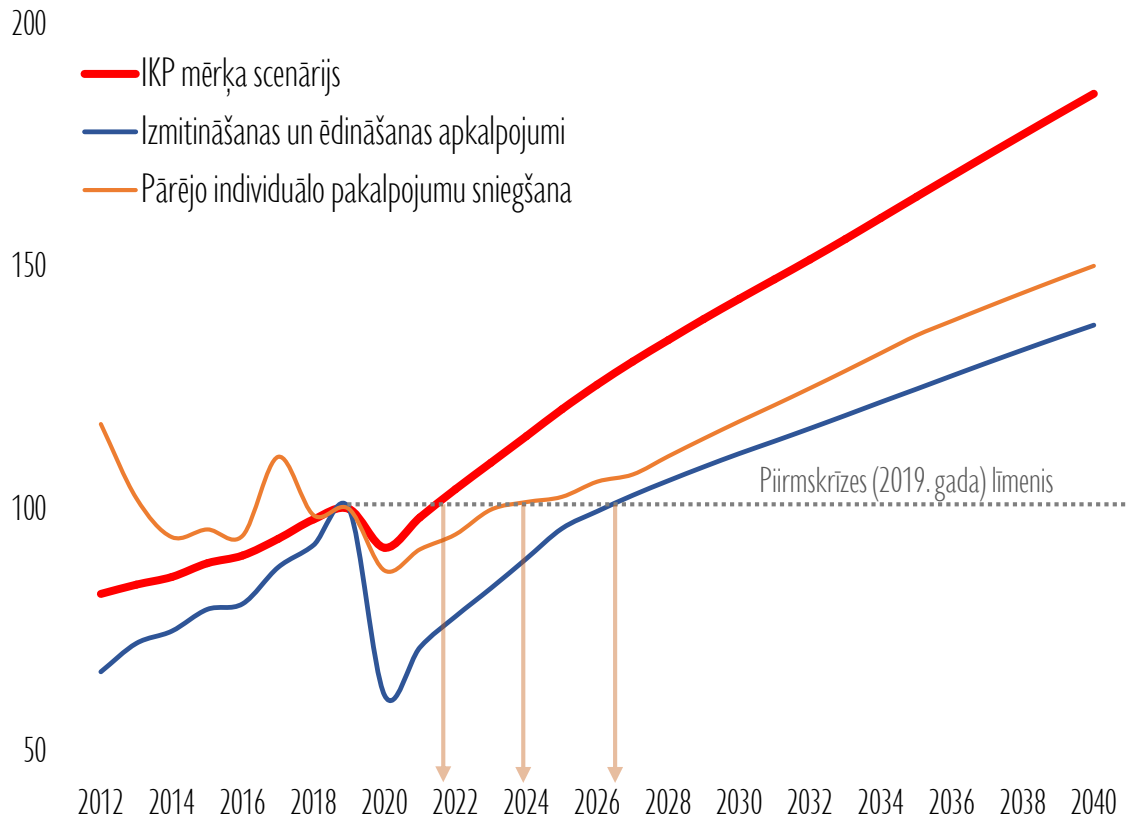

Ekonomikas ministrija

NOZARU IZAUGSMES PROGNOZES (MĒRĶA SCENĀRIJS)

IKP un nozaru pievienoto vērtību dinamika

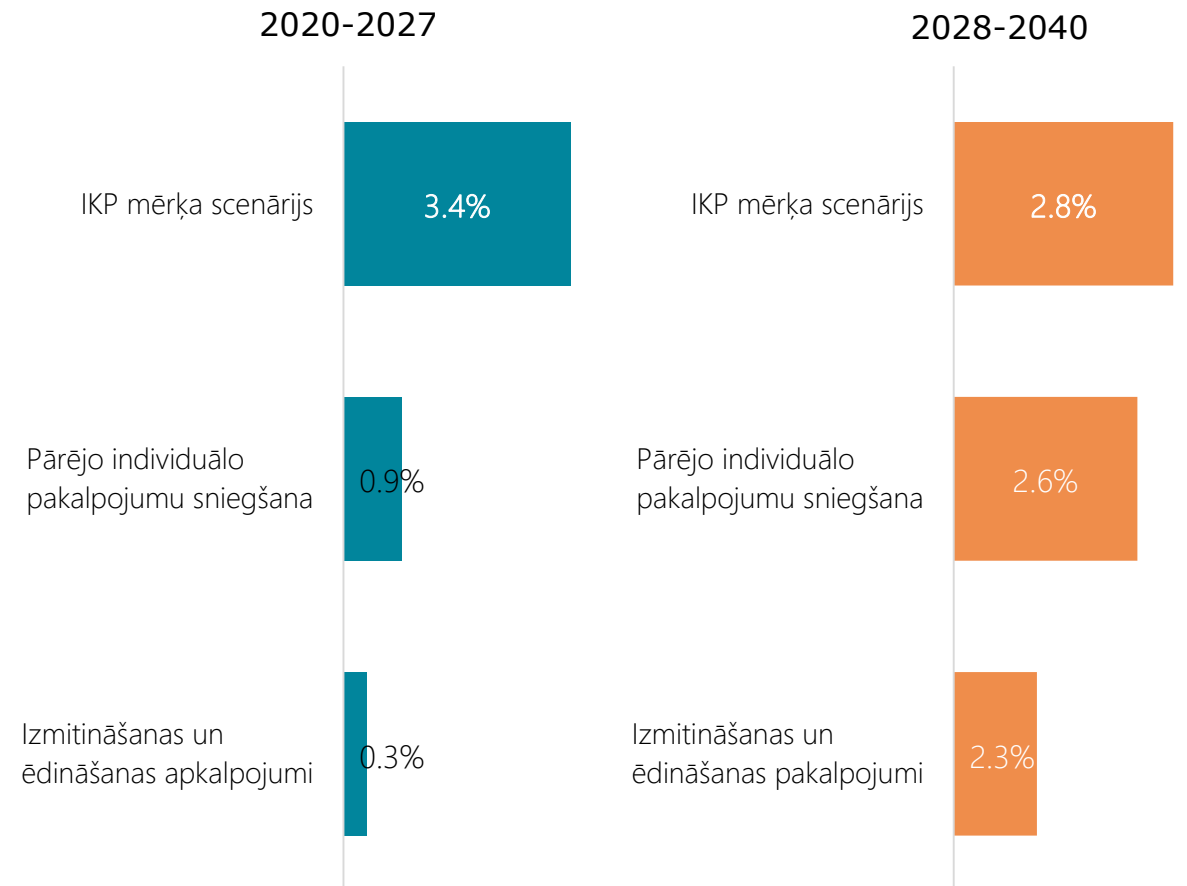
Salīdzināmās cenās, 2019.gads = 100

Avots: CSP, EM prognozes

IKP un nozaru izaugsme vidēji periodā

vidējais pieaugums gadā, procentos

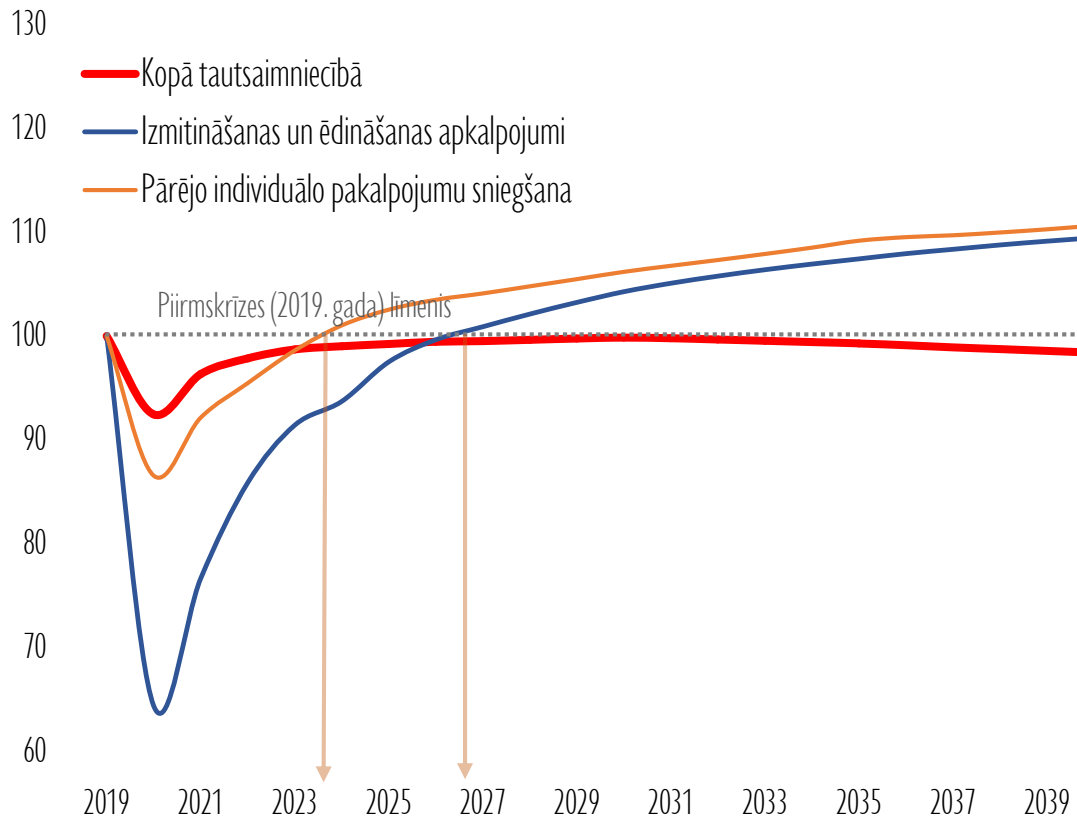

Ekonomikas ministrija

NOZARU DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS

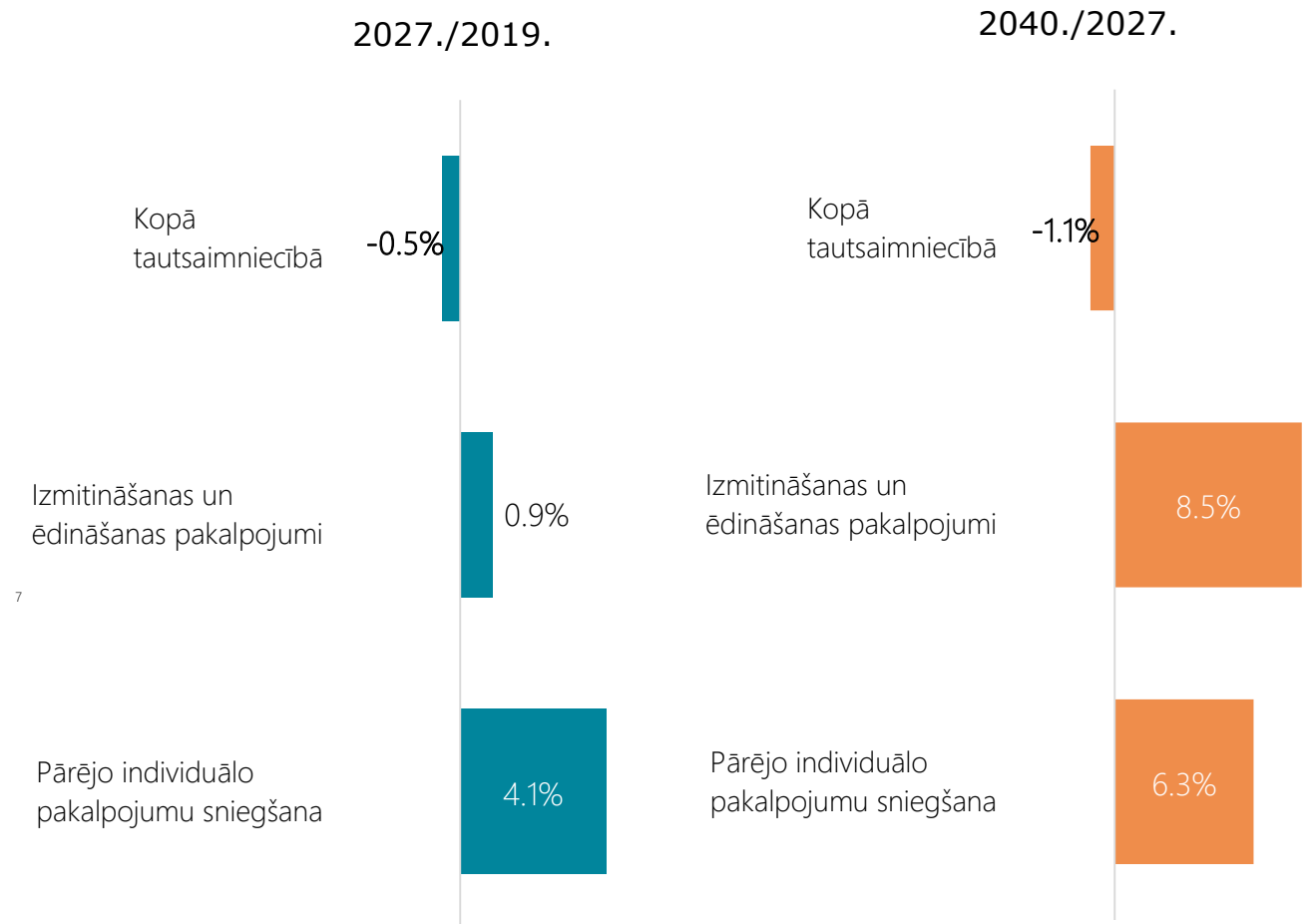
Nodarbināto skaita dinamika

procentos, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas

Izmaiņas periodā, procentos

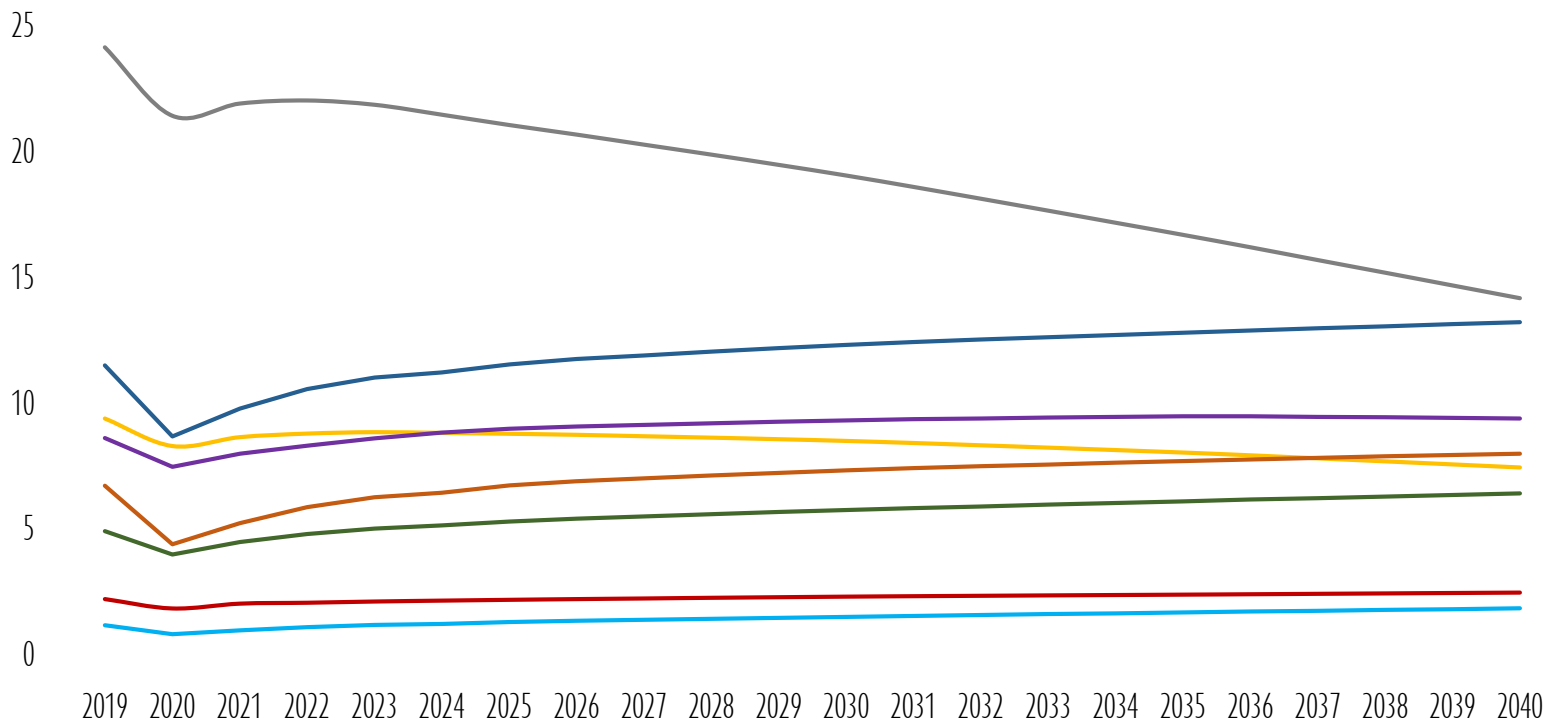

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS TŪRISMA UN SKAISTUMKOPŠANAS NOZARU PROFESIJĀS

Darbaspēka pieprasījums tūrisma un skaistumkopšanas nozaru profesijās

Nodarbināto skaits, tūkstošos

— Ceļojumu pavadoni, konduktori un gidi

— Māju, viesnīcu un biroju apkopēji un palīgi

— Pavāri

— Viesmīļi un bārmeņi

— Klientu informētāji

— Mākslas, kultūras un kulinārijas speciālisti

— Viesmīlības un ēdināšanas pakalpojumu jomas vadītāji

— Frizieri, skaistumkopšanas darbinieki un tiem radniecīgu profesiju darbinieki

Nodarbināto skaita izmaiņas, 2027. gads pret 2019. gads

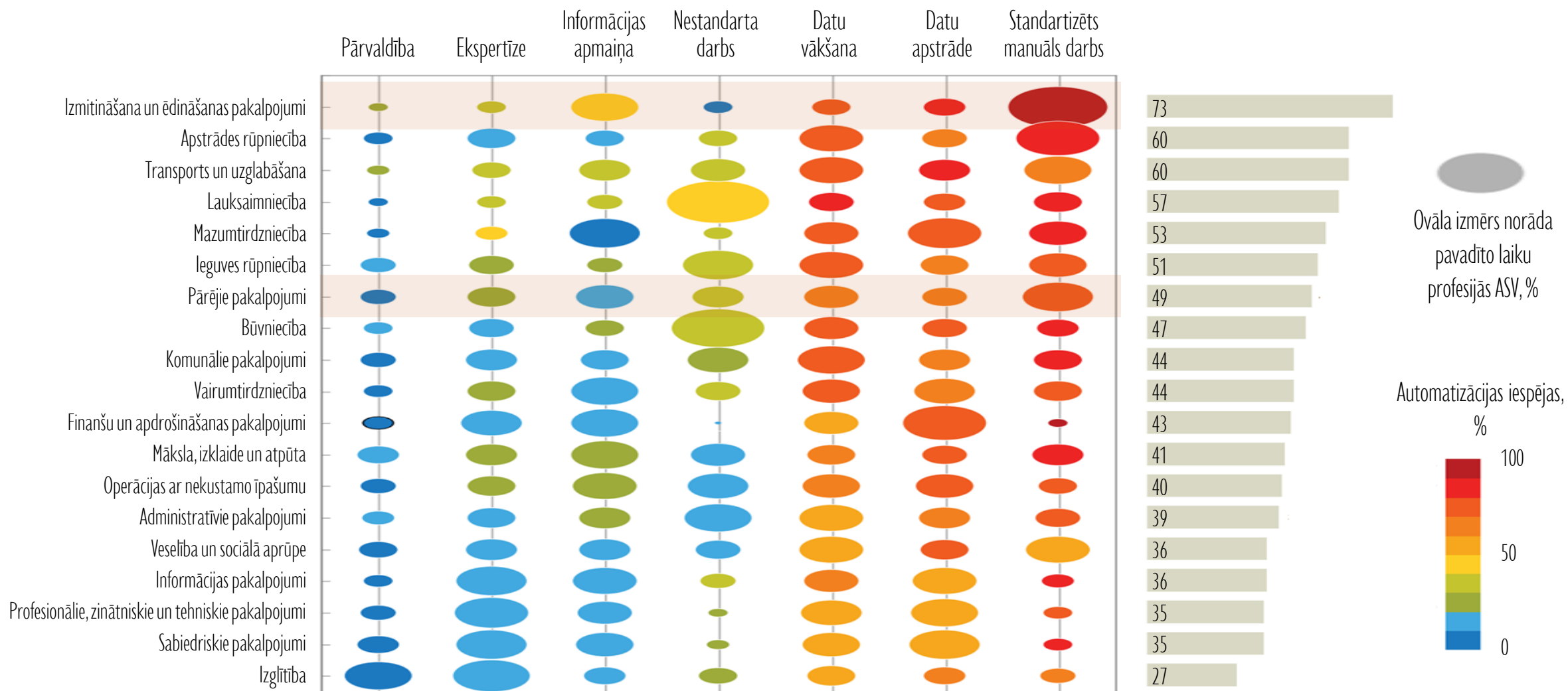

Ekonomikas ministrija

DARBA TIRGU ARVIEN VAIRĀK IETEKMĒS EKONOMIKAS DIGITALIZĀCIJAS UN DARBAVIETU AUTOMATIZĀCIJAS TENDENCES

Darbu automatizācijas potenciāls nozarēs

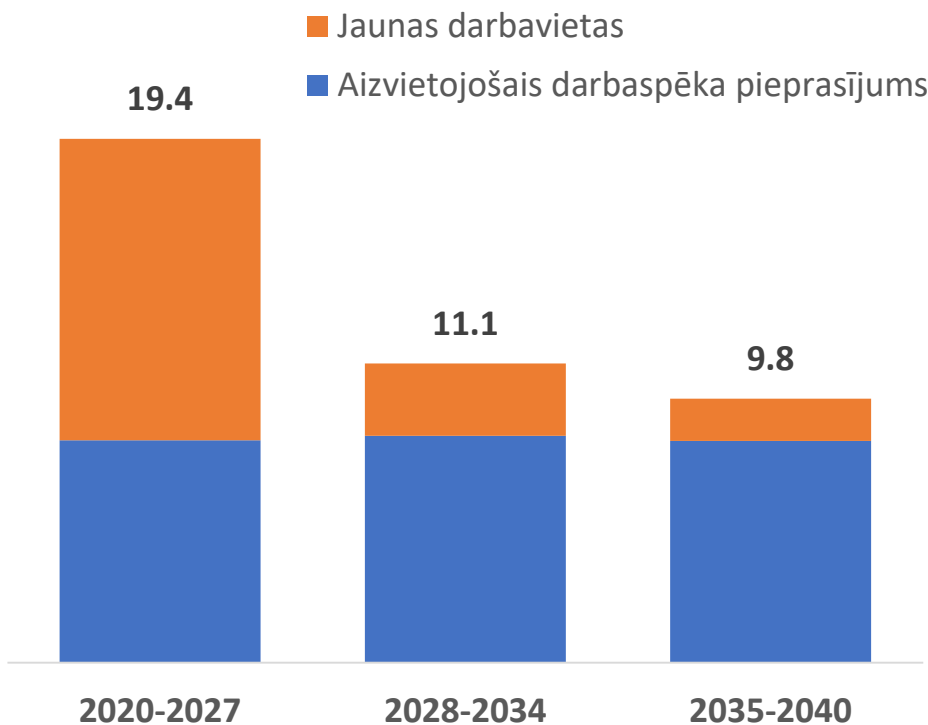
Avots: McKinsey, ASV Darba statistikas birojs

Ekonomikas ministrija

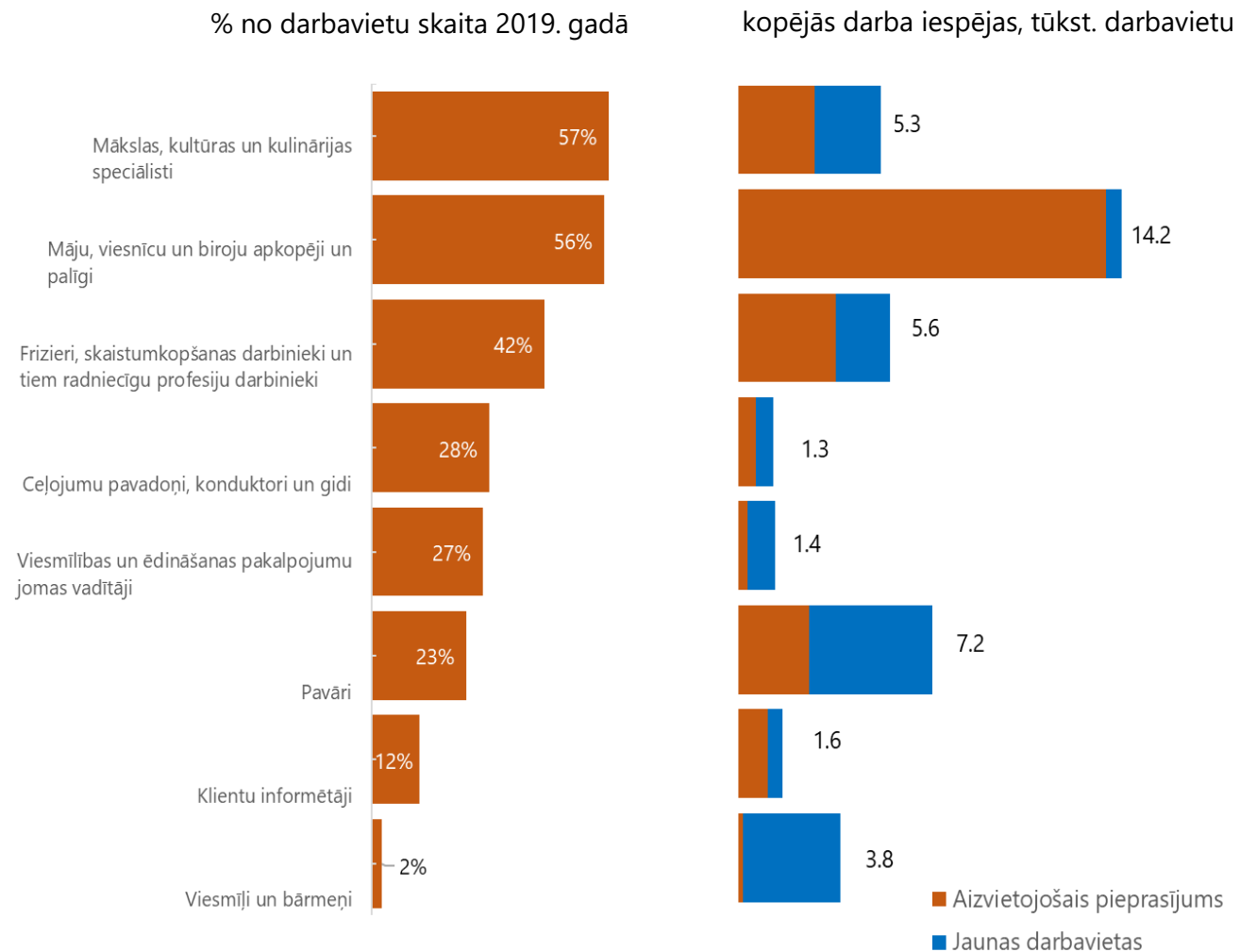
GALVENĀS DARBA IESPĒJAS RADĪS AIZVIETOJOŠAIS PIEPRASĪJUMS

Kopējās darba iespējas/vakanču skaits tūkstošos

62% no visām vakancēm veidosies pateicoties aizvietojošajam pieprasījumam

Aizvietojošā darbaspēka pieprasījums pa profesijām līdz 2040. gadam

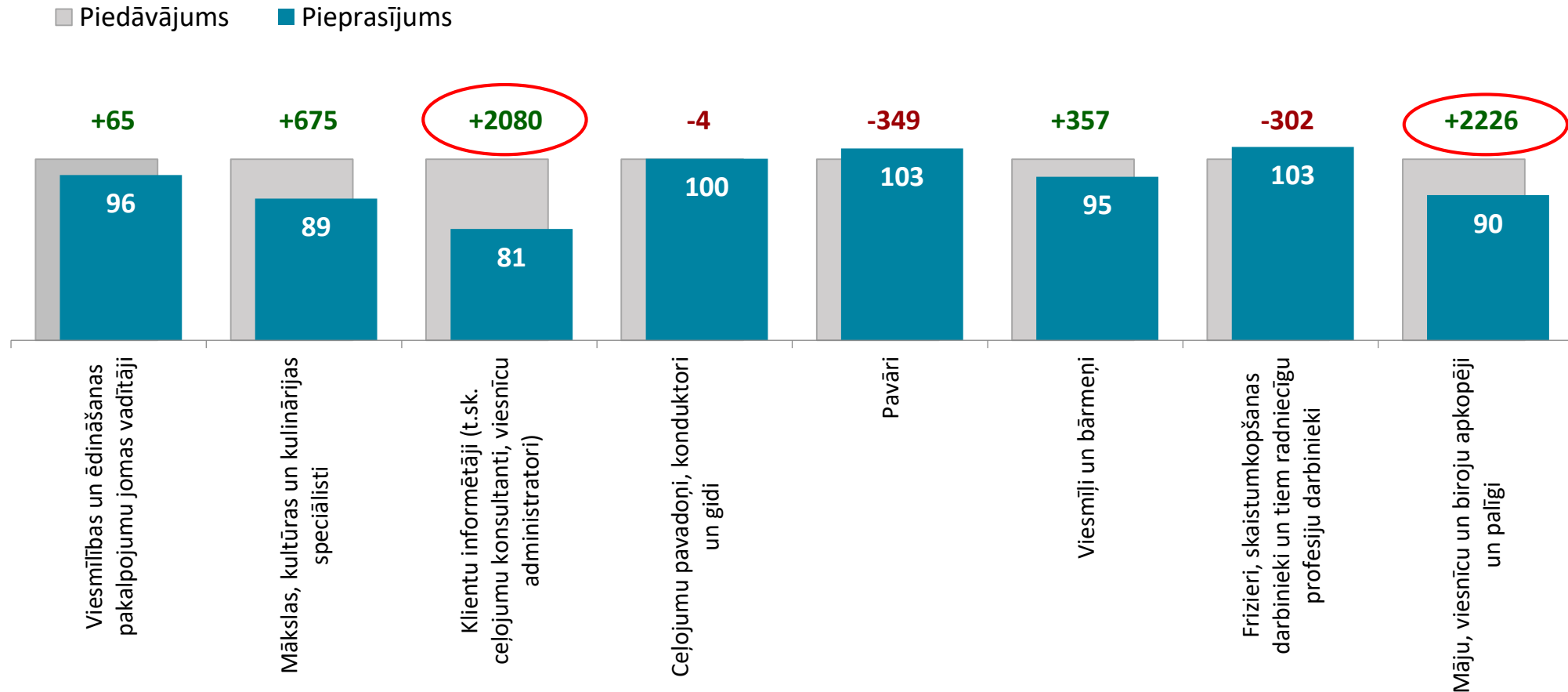

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIETIEKAMĪBA TŪRISMA UN SKAISTUMKOPŠANAS NOZARU SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS

Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma attiecība 2027.gadā
procentos, pieprasījums pret piedāvājumu (rādītājs >100= iztrūkums)

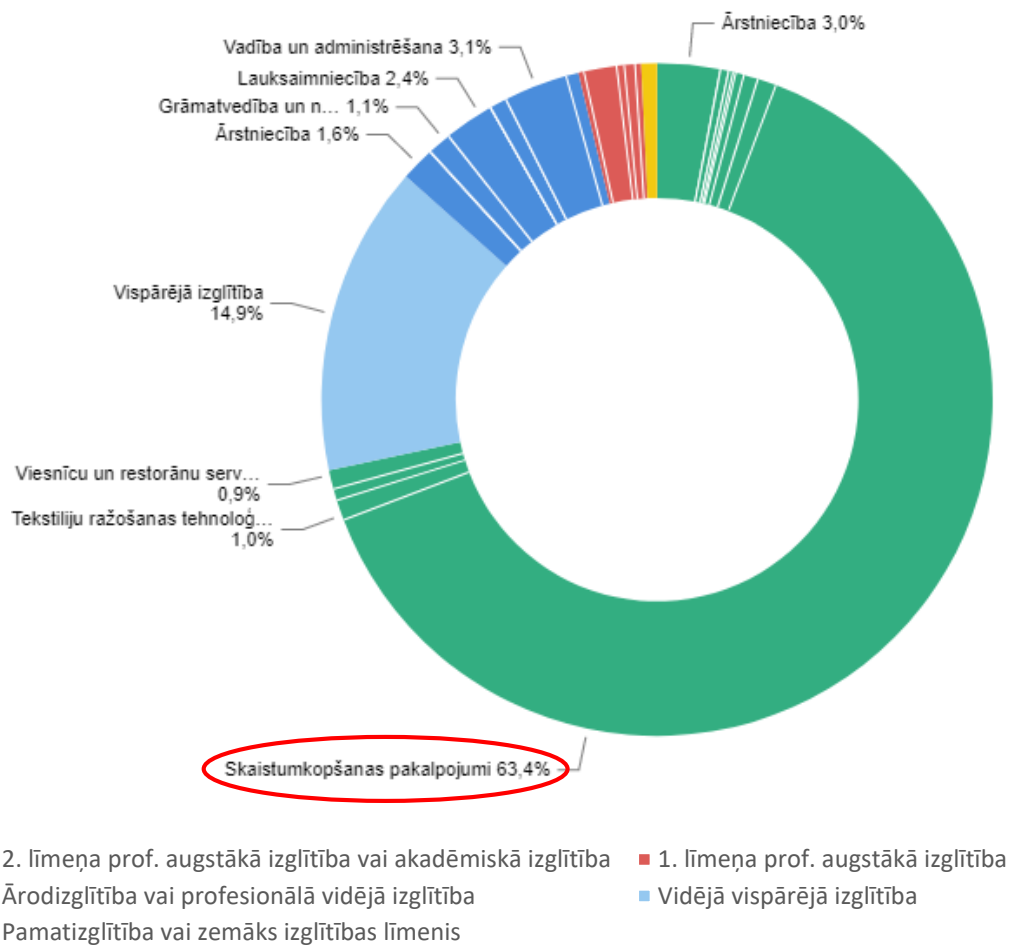

Ekonomikas ministrija

IZGLĪTĪBAS PIEPRASĪJUMS SKAISTUMKOPŠANAS NOZARĒ

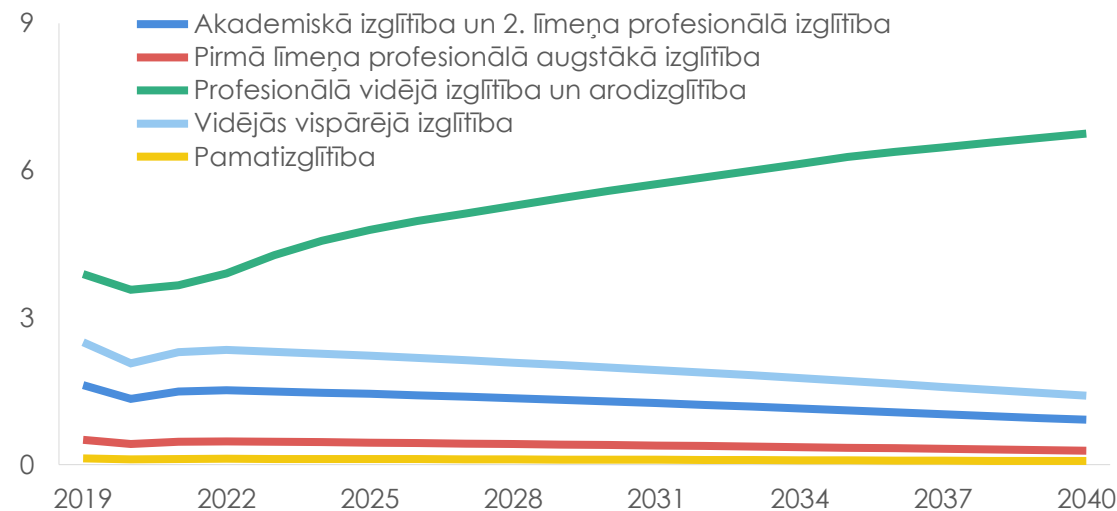
Frizieru, skaistumkopšanas darbinieku un radniecīgās profesijās nodarbināto izglītības profils

2019. gadā, procentos

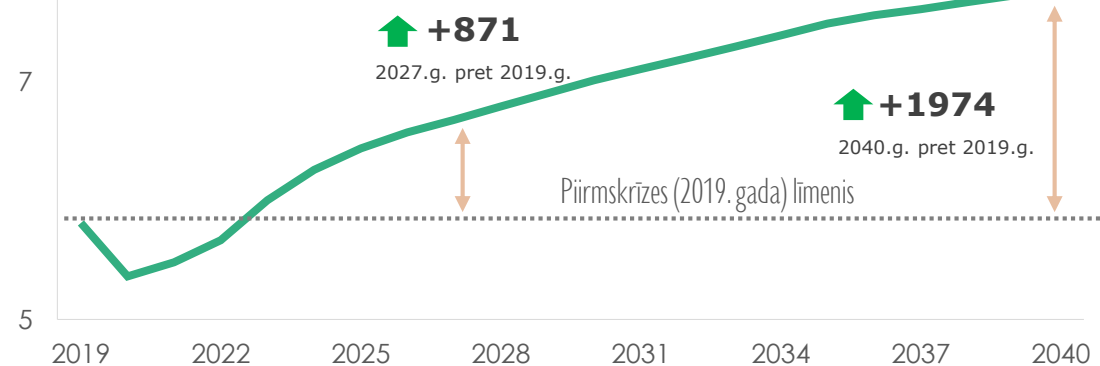
Darbaspēka pieprasījums frizieru, skaistumkopšanas un radniecīgās profesijās sadalījumā pēc izglītības līmeņa

nodarbināto skaits, tūkstošos

Darbaspēka pieprasījums izglītības programmu grupā «Skaistumkopšanas pakalpojumi»

nodarbināto skaits, tūkstošos

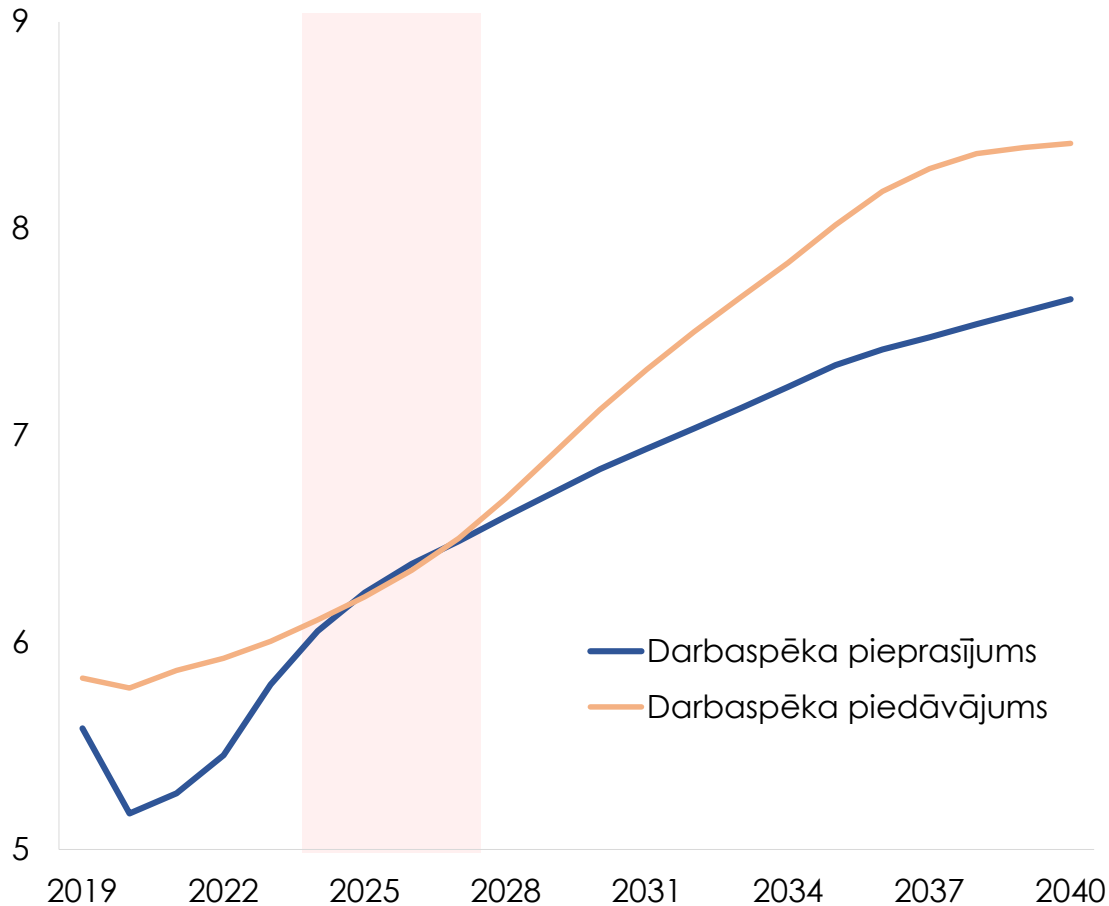

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀ «SKAISTUMKOPŠANAS PAKALPOJUMI»

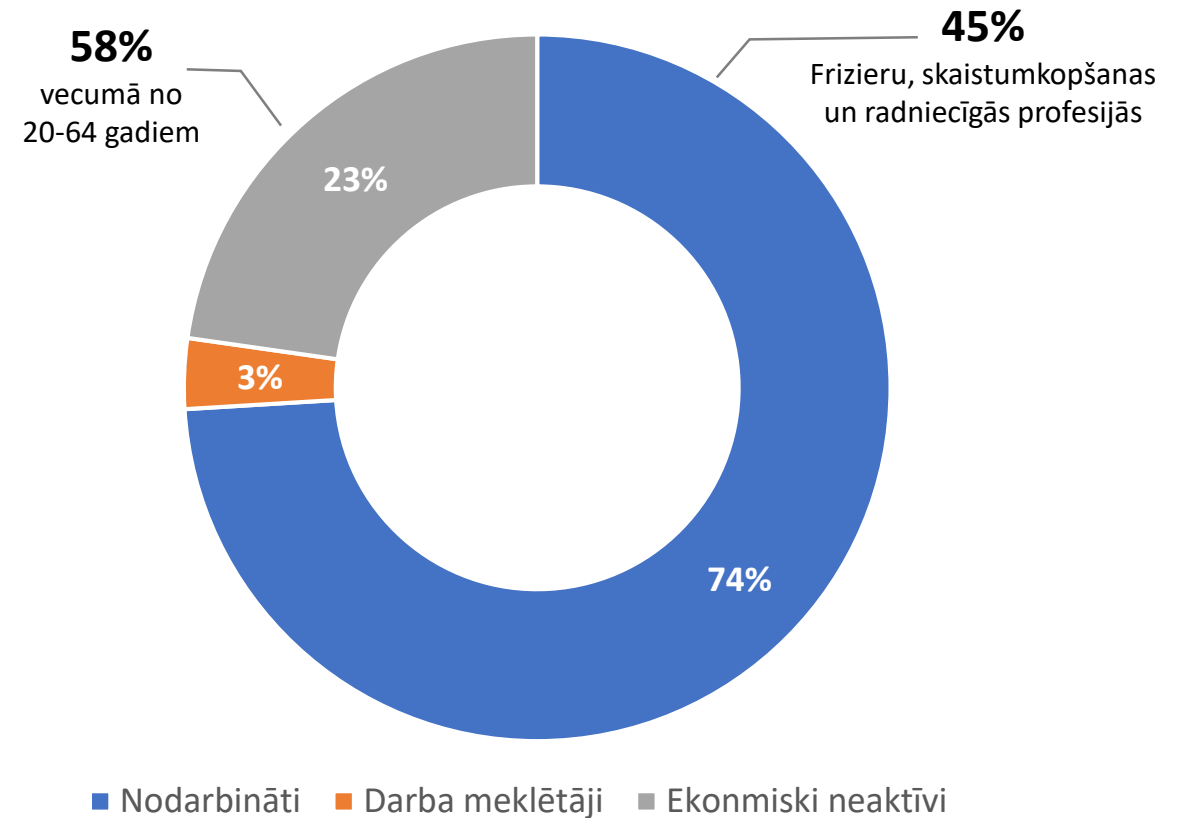
Darbaspēka pieprasījums un piedāvājums ar profesionālo vai arodizglītību izglītības programmu grupā «Skaistumkopšanas pakalpojumi»

tūkstošos

Iedzīvotāju sadalījums pēc ekonomiskās aktivitātes ar profesionālo vidējo vai arodizglītību izglītības programmu grupā «Skaistumkopšanas pakalpojumi»

2019. gadā, procentos

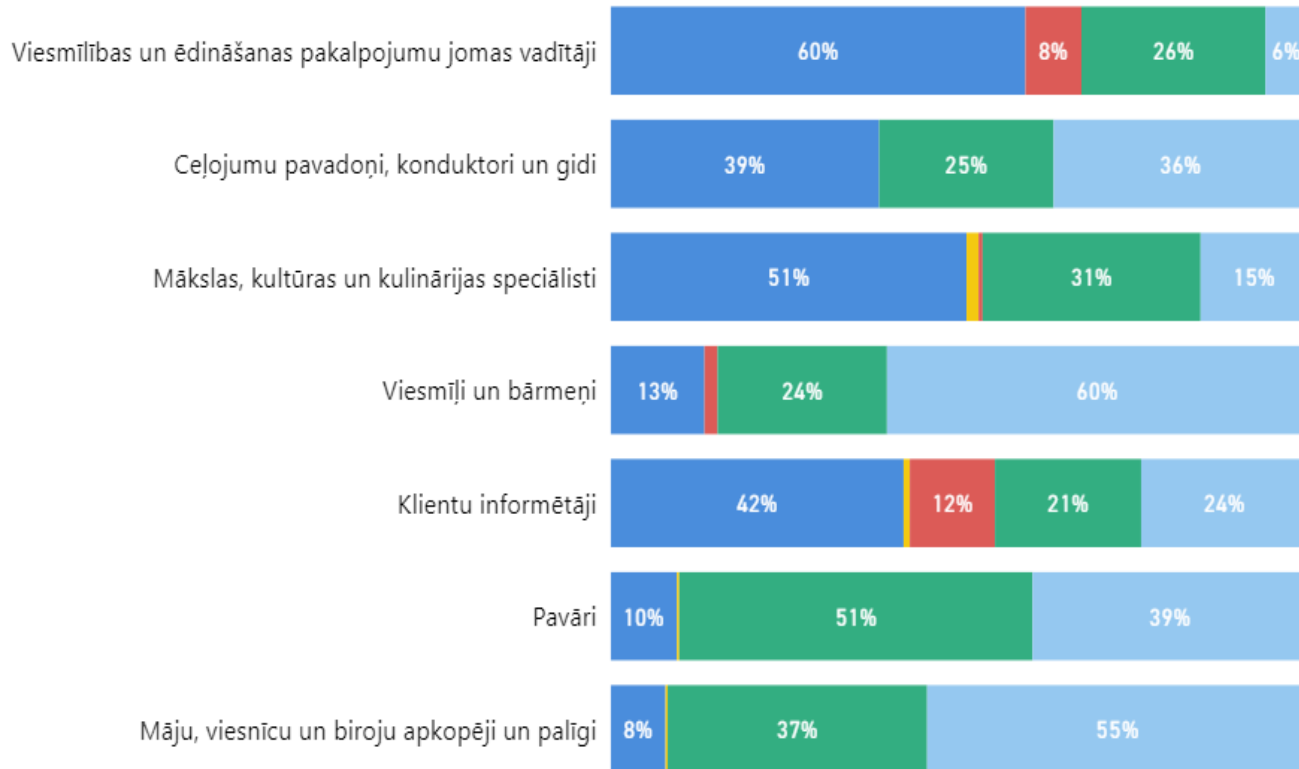

Ekonomikas ministrija

IZGLĪTĪBAS PIEPRASĪJUMS TŪRISMA NOZARĒ

Tūrisma nozares profesijās nodarbināto izglītības profils

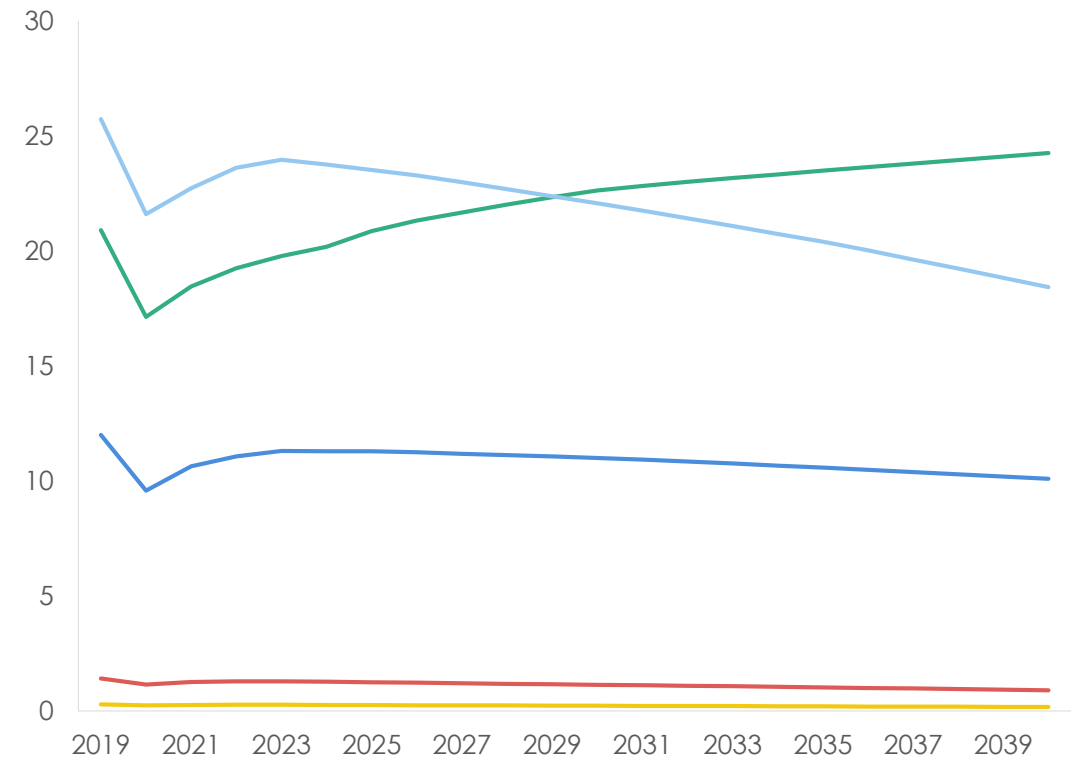
2019. gadā, procentos

- Akademiskā izglītība un 2. līmeņa profesionālā izglītība
- Pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība
- Vidējās vispārējās izglītības
- Profesionālā vidējā izglītība un arodizglītība
- Pamatizglītība

Darbaspēka pieprasījums tūrisma nozares profesijās sadalījumā pēc izglītības līmeņa

nodarbināto skaits, tūkstošos

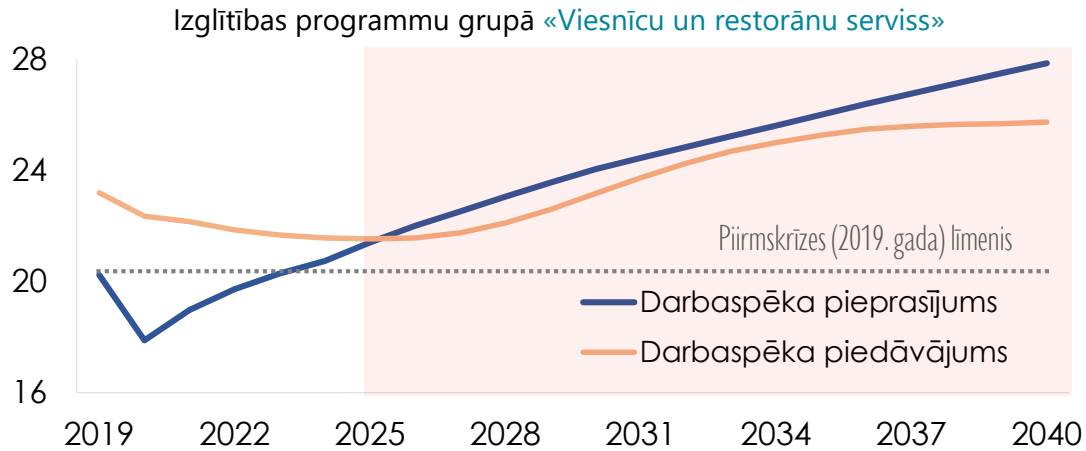

Ekonomikas ministrija

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR PROFESIONĀLO VIDĒJO UN ARODIZGLĪTĪBU TŪRISMA NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS

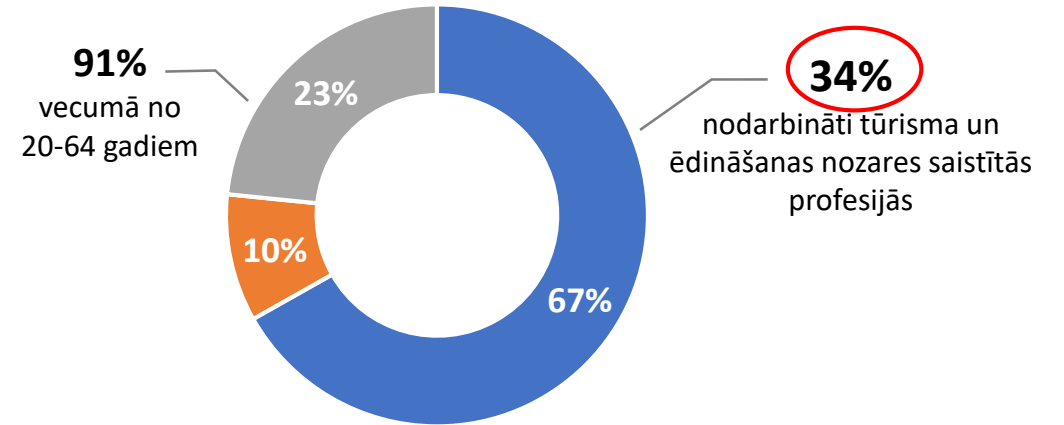
tūkstošos

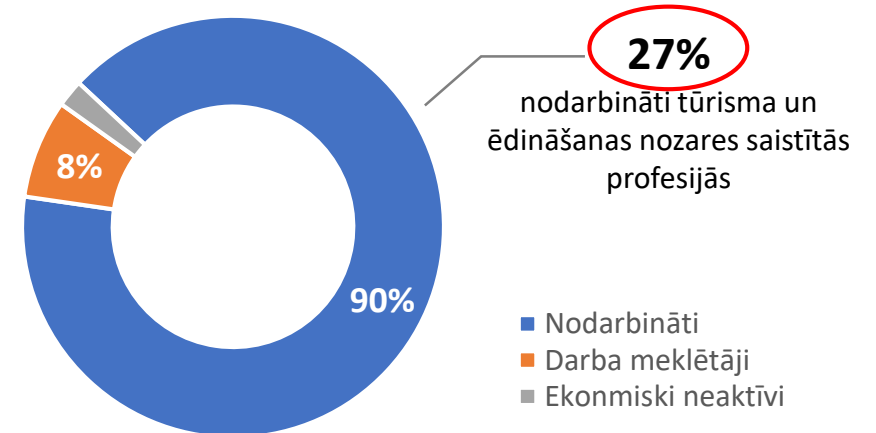
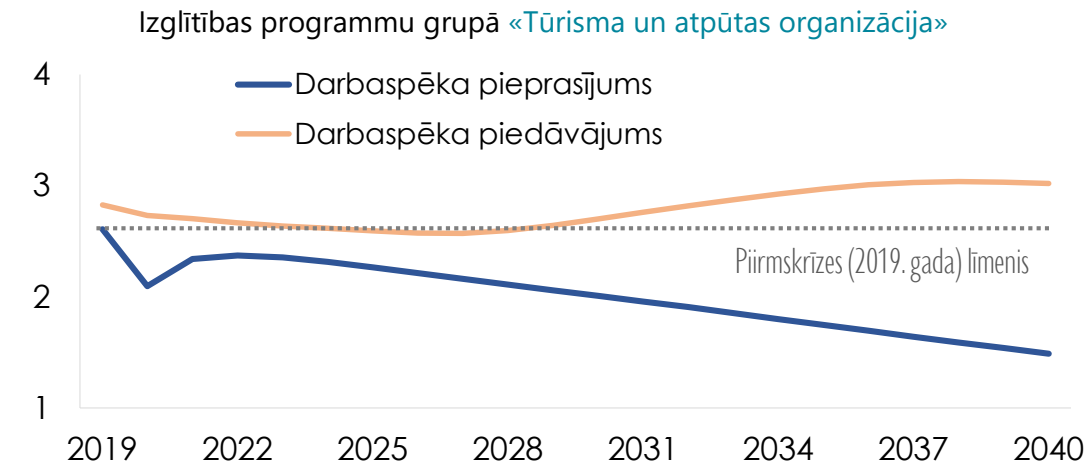
IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES

2019. gadā, procentos

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Viesnīcu un restorānu serviss»

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Tūrisma un atpūtas organizācija»

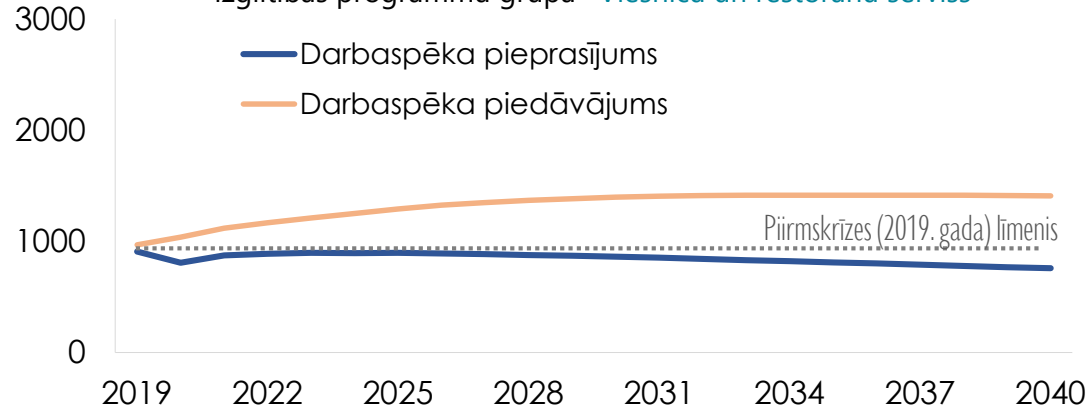

Ekonomikas ministrija

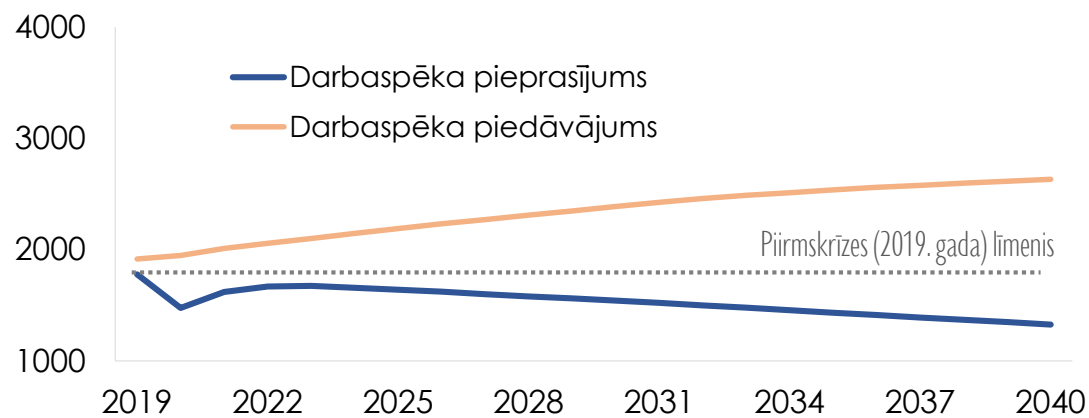
DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU TŪRISMA NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS

Izglītības programmu grupā «Viesnīcu un restorānu serviss»

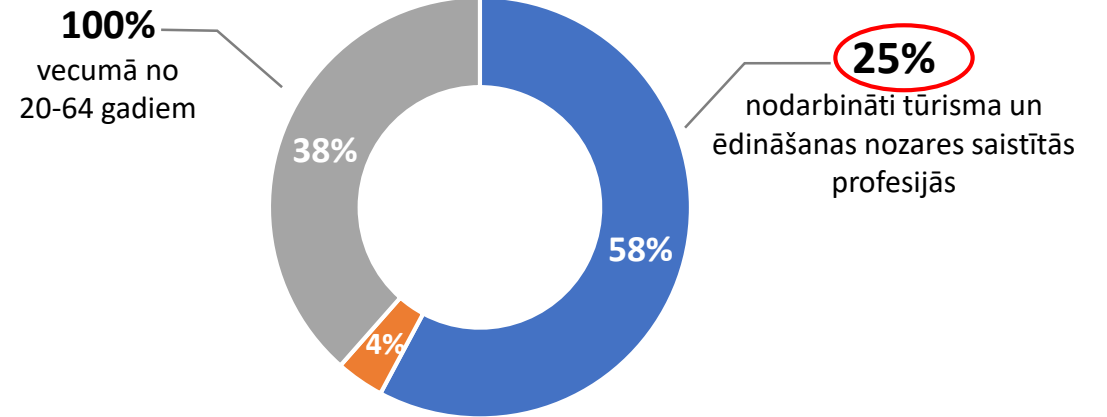
Izglītības programmu grupā «Tūrisma un atpūtas organizācija»

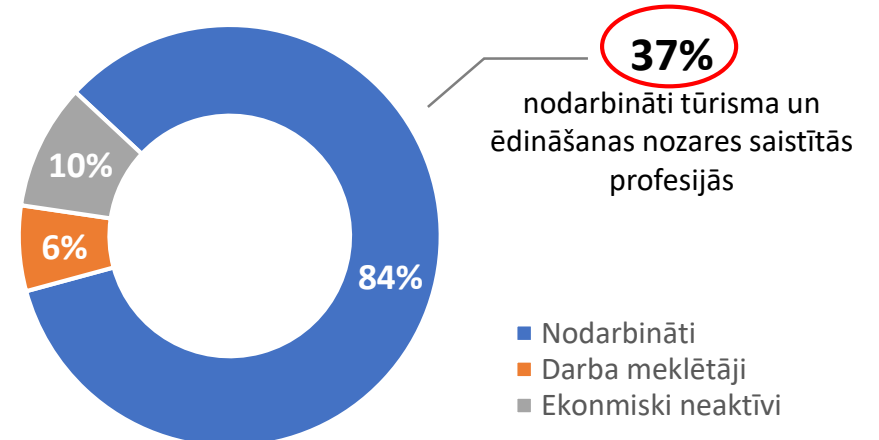
IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES

2019. gadā, procentos

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Viesnīcu un restorānu serviss»

ar iegūtu izglītību izglītības programmu grupā «Tūrisma un atpūtas organizācija»

Ekonomikas ministrija

KOPSAVILKUMS

- ✓ Lai gan kopumā ekonomika varētu atgriezties pirmskrīzes līmenī jau ap 2021/22. gadu, tomēr pilnīga atkopšanās tūrisma un skaistumkopšanas nozarēs varētu būt vērojama vien ar vairāku gadu nobīdi - skaistumkopšanas nozarē ap 2023. gadu, bet tūrisma un ēdināšanas sektorā ap 2026. gadu.
- ✓ **Atgriešanās pie «Jaunā normālā»** - nozaru atgūšanās lielā mērā ir saistīta ar to, cik ātri tās spēs pielāgot savus biznesa modeļus jaunajai situācijai/tirgus vajadzībām. Esošā krīze lielā mērā ir saistīta ar straujām globālā pieprasījuma paradigmas izmaiņām, līdz ar to strukturālie efekti var saglabāties arī pēc krīzes pārvarēšanas.
- ✓ **Aktivitāti darba tirgū izdosies atjaunot nākamo 1-2 gadu laikā**, tomēr daudzās no tieši skartajām nozarēm darbavietu skaits var ilgstoši neatgriezties pirmskrīzes līmenī. Covid-19 krīze ir paātrinājusi ekonomikas digitalizācijas tendences un darbavietu automatizāciju, līdz ar to jaunā darbavietu/prasmju struktūra var atšķirties no tās, kāda tā bija pirms krīzes.
- ✓ **Kopumā apskatāmās nozarēs vērojamas zināmas prasmju neatbilstības (īpaši tūrisma un ēdināšanas nozarē)** – vairāk nekā 2/5 no nozaru saistītajās profesijās nodarbinātajiem ir vidējā vispārējā izglītība vai pamtizglītība (nepietiekams prasmju līmenis), bet tikai 38% no nozaru izglītības programmu beigušajiem ir nodarbināti nozares profesijās.
- ✓ **Demogrāfijas procesi nākamajos gados turpinās uzturēt spriedzi darba tirgū**, līdz ar to atsevišķās specialitātēs darbaspēka nepietiekamība var būt vērojama ātrāk - izteiktākie darbaspēka nepietiekamības riski sagaidāmi pavāru un skaistumkopšanas profesijās.
- ✓ **Mācību piedāvājumam vajadzētu būt orientētam ne tik daudz uz jaunu speciālistu sagatavošanu, kā uz esošā darbaspēka prasmju pilnveidi.** Būtiski ir palielināt esošā darbaspēka iesaisti darba tirgū.

Ekonomikas ministrija

PALDIES!

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>